

MOSTY - NASZE SŁOWO

Rok IV Nr 13 (417)
 Łódź, wtorek 2 sierpnia 1949 r.

Pismo Żydowskiej Partii Robotniczej
 (Poalej-Sjon Haszomer Haca'ir)
 Wychodzi trzy razy w tygodniu
 we wtorki, czwartki i soboty

NA FALI DNIA

Gra o... przegrane pozycje

Odbyta ostatnio w Foreign Office konferencja dyplomatycznych przedstawicieli brytyjskich z krajów Bliskiego Wschodu, wywołała żywe zainteresowanie w kręgach politycznych wielu stolic, traktowano ją bowiem jako zapowiedź „nowej” polityki brytyjskiej w tej części świata. Jakkolwiek na podstawie lakonicznego komunikatu, wydanego na zakończenie obrad tej konferencji, trudno odgadnąć dokładną treść jej postanowień — wiele oznak przemawia za tym, że mamy tu do czynienia z nowym spiskiem brytyjskiego imperializmu, skierowanym jednocześnie przeciwko państwu Izrael oraz siłom postępowym i rew. slucyjnym, działającym we wszystkich krajach arabskich. Spisek ten jest ogniwem w łańcuchu szeroko zakrojonej akcji anglosaskich podżegaczy wojennych, mającej na celu przeistoczenie Bliskiego i Środkowego Wschodu w bazę wypadową przeciwko ZSRR.

Podobne konferencje odbywają się w rezydencji Bevina niezbyt często. Ostatni raz zebrał się „środkowo - wschodni” dyplomaci brytyjscy w Londynie cztery lata temu. Wynikiem ówczesnej konferencji było — jak wiadomo — zmontowanie Ligi Arabskiej, jako skutecznego oręża w walce z tworzącym się państwem żydowskim. Dyplomaci angielscy — ci wytrawni wicherzyciele i handlarze krwią obcych narodów w rodzaju Lawrence'a i innych — musieli wtedy ze skruchą przyznać, że potężne Imperium Brytyjskie poniosło klęskę w bezpośredniej walce z żydowskim ruchem narodowo - wyzwoleniczym. Przewidując konieczność opuszczenia pola bitwy, jakim był teren mandatu — przygotowali oni INSTRUMENT, który by zastąpił bezpośrednią ingerencję Brytyjczyków i nie dopuścił do dalszego wzrostu sił żydowskich i osiągnięcia przez nie samodzielności państwowej.

Nowy ten twór polityczny nie wiele je dnak pomógł Wielkiej Brytanii w utrzymaniu jej pozycji na Bliskim Wschodzie i w przeciwdziałaniu rozwijającym się tam ruchom wyzwoleniczym. Izrael rozgromił wszystkie kraje arabskie razem wzięte, zmuszając je do uznania faktów stworzonych przez szereg pokoleń chaluucowych. Miejsce „jedności” muzułmańskiej, której uosobieniem miała być Liga Arabska, zajęły znowu spory i tarcia. To z kolei ułatwiło penetrację kapitalistów i wpływów amerykańskich w tej części świata. Przewidywania dyplomatów brytyjskich sprzed czterech lat okazały się błędne, nawet w odniesieniu do ich imperialistycznego partnera. Właśnie stosunki na Bliskim Wschodzie przekonywują ich coraz bardziej, że w osi Waszyngton — Londyn Wielka Brytania odegrać może jedynie rolę... Rzymu.

Wszystko wskazuje na to, że Anglia pragnie zastąpić Ligę nowym jakimś blokiem państw arabskich, który po pogodzeniu się z faktem istnienia państwa Izrael, utworzyłby wokół tego państwa urogi kordon, potęgując tym samym jego trudności natury zewnętrznej i wewnętrznej. W ten sposób zamierza Wielka Brytania umocnić swoje zachwiane pozycje na Bliskim Wschodzie i dzielić władzę nad tym obszarem z Amerykanami, jako „prawie” równy partner...

Niewiele mają już Anglicy do zaofiarowania władcom krajów arabskich w zamian za postuluszństwo. Wysunęli więc atut najbardziej „niezawodny”: wspólna

Próby ponownego wzniesienia ognia muszą być zlikwidowane w zarodku

Oświadczenie delegata izraelskiego w ONZ A. Ewena

LAKE SUCCESS. — Delegat Izraela do ONZ—Ewen—po powrocie z Tel-Awiwu wyraził poważną obawę przed wyścigiem zbrojeń na Środkowym Wschodzie, który może doprowadzić do wznowienia wojny przez państwa arabskie.

Ewen oświadczył, iż Izrael śledzi z niepokojem zbrojenia Syrii i Egiptu oraz plany W. Brytanii wznowienia dostaw broni do krajów Środkowego Wschodu.

„Mimo zapewnień ze strony państw arabskich, iż wznowienie ich sił zbrojnych nie jest skierowane przeciw Izraelowi, os-

tatnie posunięcia tych krajów wskazywały by na dążność do zniszczenia państwa żydowskiego” — mówił Ewen.

Decydujące znaczenie dla rozwoju sytuacji na Środkowym Wschodzie będzie miała decyzja Rady Bezpieczeństwa ONZ, czy, wobec zawarcia umów o zawieszeniu broni między Izraelem a wszystkimi państwami arabskimi, rezolucje rozejmowe Rady pozostaną w mocy. Jak wiadomo, rezolucje Rady Bezpieczeństwa zakazują dostaw broni do krajów Środkowego Wschodu.

Oczekuje się, iż Rada zajmie się tą sprawą w przyszłym tygodniu, kiedy mediator ONZ w Palestynie — Bunche — złoży sprawozdanie o zawartych przez Izraela układach z państwami arabskimi.

ZAKOŃCZENIE OBRAD KONFERENCJI BLISKIEGO WSCHODU W LONDYNIE

LONDYN. — W ministerstwie spraw za granicznych W. Brytanii zakończyła się konferencja dyplomatycznych przedstawicieli angielskich z krajów Bliskiego Wschodu. Na zakończenie obrad został wydany komunikat, który głosi, że celem zjazdu była „pełna i szczerza wymiana informacji i poglądów na temat pozycji Bliskiego Wschodu w świetle sytuacji światowej”. Komunikat twierdzi dalej, iż „żadne większe zmiany w kierunku polityki brytyjskiej na Bliskim Wschodzie nie były rozważane”, i zapowiada równocześnie odbywanie podobnych konferencji w przyszłości.

Agencja Reutera podaje, że uczestnicy obrad omawiali kwestię „obrony przed komunizmem” oraz rozpatrywali pozycję krajów Bliskiego Wschodu z punktu widzenia strategicznego, jako „linii pomiędzy Europą i Dalekim Wschodem”. Na konferencji poruszono również sprawę uchodźców arabskich.

Specjalny raport z przebiegu obrad został sporządzony dla Bevina, który nie brał udziału w konferencji z powodu wyjazdu na urlop.

ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI LONDYSKIEJ W SPRAWACH BLISKIEGO WSCHODU

TEL AWIW (Kol Izrael). — W dniu 28 lipca zakończyły się w Londynie obrady brytyjskich przedstawicieli dyplomatycznych, akredytowanych przy rządach państw arabskich na Bliskim Wschodzie.

Źródła nieoficjalne podają, iż uczestnicy obrad doszli do wniosku, że „należy zwiększyć pomoc brytyjską udzielaną dotychczas rządowi arabskim”.

WIECZÓR AUTORSKI PISARZY RADZIECKICH I POLSKICH

WARSZAWA (PAP). W dniu 29 bm. o godz. 19 30 w sali Ministerstwa Bezpieczeństwa, Al. Wyzwolenia 1-3 odbył się wieczór autorski pisarzy radzieckich i polskich, zorganizowany przez Związek Literatów Polskich i Zw. Zawodowy Dziennikarzy RP.

W wieczorze wzięli udział nasi goście radzieccy Lubomir Dymitrenko, Aleksy Surkow Maksym Tank, Michał Tiurin, Dawid Zasiłowski oraz pisarze polscy: Władysław Broniewski, Leopold Lewin, Seweryn Polak, Adam Ważyk i Stanisław Wygodzki.

Wieczór zagał prezes Związku Literatów Polskich — Leon Kruczkowski.

Kronika dyplomatyczna Izraela

— W dniu 28 lipca premier Ben Gurion przyjął na audiencji posłów Francji, Jugosławii i Szwajcarii, z którymi omówił aktualne problemy.

— Pełnomocnik rządu rumuńskiego w Tel-Awiwie odwiedził w dniu 29 lipca biura izraelskiego MSZ i konferował z dyrektorem departamentu wschodnio-europejskiego. Podano do wiadomości, że wizyta miała charakter informacyjny.

— Poseł Izraela w Jugosławii dr Mosze Iszaj objął w dniu 27 lipca urzędowanie na swej placówce w Belgradzie.

Izrael dąży do stabilizacji sytuacji na Bliskim Wschodzie

TEL AWIW (Kol Izrael). — Ambasador Izraela w Waszyngtonie dr Ejlal oświadczył na konferencji prasowej, że rząd Izraela dąży do ostatecznego rozwiązania problemu palestyńskiego. Osiągnięcia młodej armii oraz szybki przyrost ludności napełniają obywateli izraelskich

wiarą w stabilizację na terenie Palestyny.

Rząd Izraela pragnie przyczynić się do pomyślnego zakończenia rokowań w Lozannie. Delegacja izraelska na konferencję otrzymała szczegółowe instrukcje w kierunku pomyślnego zakończenia rokowań.

„Nowy” rząd egipski kontynuatorem reakcyjnej polityki

KAIR (PAP). Premier „nowego” rządu egipskiego Słiri Pasza pisze w dzienniku „Al-Misri” że „nowy” rząd nie może uchylić stanu wyjątkowego lub zwolnić więźniów politycznych, znajdujących się obecnie bez sądu w obozach koncentracyjnych.

Zagadnienie to będzie odroczone do czasu wyborów parlamentarnych. Stan wyjątkowy będzie uchylony jedynie na czas wyborów.

W kręgach partii „Wafd” wskazuje się, że u dzieł tej partii w nowym rządzie koalicyjnym jest rezultatem długiej walki i zwycięstwa pracującego skrzydła „Wafd”, na czele którego stoi generalny sekretarz tej partii Siragy-Ed-

Dinom.

Nieoczekiwana decyzja kierownictwa partii „Wafd” wejścia do nowego rządu koalicyjnego i wzięcia udziału w zbliżających się wyborach parlamentarnych wywołała niezadowolenie wśród licznych szeregowych członków partii, zwłaszcza wśród młodzieży. Wskazuje się, iż prawdopodobnie wkrótce nastąpi w partii „Wafd” nowy rozłam. W tych samych kręgach przewiduje się, że po wyborach sformuje się nowy rząd koalicyjny z obecnym premierem na czele. Rząd ten zajmuje się przede wszystkim zagadnieniem uregulowania stosunków anglo-egipskich.

Sukces górników polskich

Zacieśniająca się coraz bardziej współpraca ruchu zawodowego Polski i Czechosłowacji znajduje wyraz m. in. w podejmowaniu wspólnych akcji w dziedzinie rozwoju współzawodnictwa pracy.

Do Katowic przybyła 11-osobowa delegacja górników czeskosłowackich z pos-

łem Buchwaldkiem i dyr. Stuchlikiem na czele, w celu odbycia narady i podsumowania wyników pierwszego etapu współzawodnictwa pracy między załogami kopalni czeskosłowackiej „Lubina-Ostrova” i trzech kopalń polskich „Sosnowiec”, „Andaluzja” i „Rymer”.

W dniu 30 lipca odbyła się w Katowicach wspólna konferencja przedstawicieli górnictwa czeskosłowackiego z przedstawicielami polskiego przemysłu węgłowego.

W wyniku konferencji ustalono, że w pierwszym kwartale współzawodnictwa pracy między kopalniami czeskosłowackimi i polskimi, zwyciężyły kopalnie polskie — z różnicą 67 pkt. przewagi.

Po konferencji goście zwiedzili zwycięskie kopalnie „Sosnowiec”, „Andaluzja” i „Rymer”, gdzie zapoznano ich z osiągnięciami załóg i warunkami pracy górników.

Współzawodnictwo między kopalniami czeskosłowackimi a polskimi zainicjowane zostało przez Związek Zawodowy Górników i zapoczątkowane w dniu 1 kwietnia 1949 r. Ustalono, że przy kwalifikowaniu osiągnięć punktowane będzie nie tylko wykonanie planów produkcyjnych, lecz również podniesienie ogólnej wydajności pracy, zwiększenie wydajności dobowej, zmniejszenie nieusprawiedliwionej absencji oraz podniesienie stanu bezpieczeństwa i higieny pracy.

walkę przeciw widmu obozu rewolucyjnego. To z kolei ma się stać cementem montowanej od nowa jedności arabskiej.

Jest jednak rzeczą niewątpliwą: walka imperialistów na Bliskim Wschodzie jest walką przegraną. Państwa Izrael nie zmoczą żaden kordon krajów arabskich, a potężniejszego ruchu wyzwoleniczego ludów kolonialnych nie zdławia żadne bloki i konszachty feudalno - imperialistyczne.

Ł. B.

OBCHÓD POLSKIEGO ŚWIĘTA ODRODZENIA W TEL AWIWIE

TEL AWIW (PAP). — Z okazji polskiego święta Odrodzenia odbyła się w tutejszym muzeum uroczysta akademja urządzona przez Komitet Przyjaźni Izrael — Polska. Po przemówieniach odbyła się część artystyczna. W konsulacie generalnym R. P. odbyło się przyjęcie, na którym byli obecni członkowie rządu i Prezydium Parlamentu, szef sztabu i wyżsi dowódcy wojskowi, cały korpus dyplomatyczny i konsularny, przedstawiciele prasy, kultury i sztuki i społeczeństwa.

W kraju socjalizmu

Sztuka w rozkwicie

Pierwsze w świecie państwo socjalistyczne krzewi — jak żaden inny kraj — sztukę we wszystkich jej postaciach. Rząd radziecki otacza troskliwą opieką literaturę, teatr, kino, plastykę i choreografię. Nie trzeba chyba na tym miejscu przeprowadzać szerszego wywodu dla zilustrowania tego faktu, jest on bowiem powszechnie znany. Rozkwit radzieckiej sztuki jest naturalnym następstwem pielęgnowania kultury humanistycznej. W kraju, który zlikwidował wyzysk człowieka przez człowieka, sztuka miała i ma odpowiedni klimat dla rozwoju. Nawet tak — zdawało by się — daleka od realizmu gałąź sztuki jak balet — odrodził się w ZSRR, stając się jedną z popularnych pożywek duchowych mas pracujących. I baletowi bowiem okazano pomoc we wkroczeniu na drogę realizmu socjalistycznego. Artyzm baletu rosyjskiego, który i przed rewolucją październikową miał bogate tradycje i sławę światową, ale który wtedy był sztuką tylko dla wybranych, podniósł się w epoce socjalizmu na najwyższe szczyty.

Podziwialiśmy w ubiegłych latach szereg radzieckich chórów, teatrów, widzieliśmy też zespół Mojsiejewa, ale obecnie z okazji przyjazdu do Polski zespołu baletowego Państwowego Akademickiego Teatru Wielkiego ZSRR w Moskwie, będziemy mogli raz jeszcze przekonać się o wysokiej klasie sztuki radzieckiej. Pod ówczesnymi promieniami wielkich idei społeczeństwa radzieckiego, heroiki budownictwa i walki, sztuka choreograficzna ZSRR osiągnęła głębię treści psychologicznej, zdobywając ogromny zasób środków realistycznej ekspresji przeżyć i uczuć ludzkich. Mistrzowie baletu radzieckiego w kreacjach swych wcieliłi w życie obrazy klasyków literatury Puszkina, Lermontowa, Gogola, Szekspira, Lope de Vegi i in. Takie przedstawienia jak „Fontanna Bakczyseraju”, „Jeździec Miedziany”, „Taras Bulba”, „Jeziorko Łabędzie”, „Romeo i Julia”, czy „Wesołe kumoszki z Windsoru” — stały się perłami sztuki tanecznej o nieodwołalnym blasku.

Kierownik artystyczny baletu Teatru Wielkiego, M. Gabowicz na konferencji prasowej w Warszawie nie bez racji oświadczył, iż balet radziecki to balet wielkich uczuć i myśli. Hucząc wielkimi formami dramaturgii symfonicznej, walczą on równocześnie z dekadencją i rozkładem sztuki klasycznej, stwarzając nowe możliwości dla sztuki realistycznej. Oniera się bowiem na derobku korony sztuki literatury światowej i na radzieckiej sztuce ludowej, którą przetapia w nowe formy artystyczne, odpowiadające duchowi czasu. Obecnie Teatr Wielki w Moskwie pracuje nad szeregiem nowych utworów na tematy historyczno-rewolucyjne i współczesne. Stała on przed sobą zadanie stworzenia prawdziwie ludowych, realistycznych utworów. Należą do nich opera „Dekabrści”, „Szeptyk Rabin”, „Gwiazdy rubinowe” i in.

Na podstawie dotychczasowych osiągnięć można śmiało powiedzieć, że będą w tych nowych sztukach nadal święcić triumfy najlepsze gwiazdy na firmamencie radzieckiego baletu, jak laureaci stalnowskich premii, artystka ludowa Olga Lepieszkina, primabalerina Zofia Solowkina, czy Assaf Messerer — czy inni wirtuozowie tańca, prawdziwi poeci ruchu.

Gościnne ich występy w Polsce zacieśnia jeszcze bardziej więzy przyjaźni i kultury pomiędzy ZSRR a Polską Ludową, stana się nowym tryumfem artystów i sztuki radzieckiej. (sg)

POSIEDZENIE AGENCJI ŻYDOWSKIEJ

W dniu 28 lipca odbyło się posiedzenie Agencji Żydowskiej w Jerozolimie, poświęcone zagadnieniom, związanym z akcją United Jewish Appeal. W obradach uczestniczyli również przedstawiciele rządu oraz organizacji „Hadassa” i „Joint”. Posiedzenie miało na celu opracowanie jednolitego planu akcji zbiorczej.

Obrady toczyły się również następnego dnia.

Konferencja w Lozannie rozpocznie się

w pierwszych dniach sierpnia

TEL-AWIW, (Kol Israel). — Przewodniczący delegacji izraelskiej w Lozannie Reuwen Sziloach udał się natychmiast po przybyciu do Lozanny na wstępne spotkanie z trzema członkami Komisji Pojednawczej. Indagowany przez przedstawicieli prasy, Sziloach oświadczył, że nie może złożyć żadnych wyjaśnień do czasu, gdy wzniołone zostaną oficjalne rozmowy. Celem pierwszego spotkania było zapoznanie się przewodniczącego delegacji izraelskiej z trzema członkami komisji ONZ.

Członkowie Komisji Pojednawczej spotkali się następnego dnia z gen. Riley'em oraz z przedstawicielami delegacji arabskiej. Oficjalne rozmowy, stanowiące drugą fazę konferencji lozańskiej, rozpoczyna się w przyszłym tygodniu.

Rzecznik Komisji oświadczył, że delegacja izraelska i arabska złożyły oświadczenie, w którym deklarują współpracę z Komisją w imię osiągnięcia trwałego pokoju w Palestynie.

Członkowie podkomisji dla spraw uchodźców przybyli z Bejrutu do Jerozolimy.

Lewica Histadrotu — w obronie praw robotnika

(Korespondencja własna z Tel Aw-wu)

Tel-Awiw 15 lipca.

Od kilku dni opinia publiczna Izraela a zwłaszcza zorganizowana część ruchu robotniczego, poświęca wiele uwagi kwestii płac. Sprawa ta wyplęła na porządek dzienny w związku z dążeniem Mapai do redukcji częściowej tzw. dodatku drożynianego, który wypłaca się robotnikom niemal od chwili wybuchu drugiej wojny światowej, kiedy w kraju rozpoczęła się gwałtowna inflacja i zwykła cen wszystkich towarów.

Cała akcja rozpoczęła się od „niewinnego” oświadczenia, złożonego przez ministra aprowizacji Dow Josefa w Konstytucyjnym. Minister stwierdził, że systematycznie na zniżka cen, która przeprowadzana jest w kraju pozwala na redukcję dodatku drożynianego wypłacanego robotnikom. Zastrzegł się jedynie, że sprawa ta dotyczy wyłącznie robotników i pracodawców, i że on nie ma zamiaru ingerować. Ogłoszenie na pozór oświadczenie ministra zrobiło oczywiście swoje. Mimo protestów, jakie rozległy się już nazajutrz w kołach robotniczych — przywódcy Mapai przystąpili do realizacji wskazówek ministra aprowizacji. Na porządku dziennym posiedzenia Komitetu Wykonawczego Histadrotu Haowidim postawiono otwarcie i bez ogródek kwestie ratyfikacji układu który zawierał został między organami Histadrotu, a

Federacją Przemysłowców izraelskich o zmniejszeniu dodatku drożynianego do dwa i pół funta miesięcznie.

Przebieg posiedzenia Komitetu Wykonawczego Histadrotu był wielce dramatyczny, gdyż opozycja lewicowa — Mapam i Maki — ostro zaatakowali kierownictwo Federacji Związków Zawodowych za jej antyrobotnicze decyzje odnośnie płac.

Posiedzenie zagał przedstawiciel Mapai A. Bekker. W przemówieniu swym starał się on wszelkimi sposobami uzasadnić politykę ministerstwa aprowizacji i plan redukcji płac. Mówca potoczył dane, które rzeźniczy ministertwa aprowizacji i reglamentacji przytaczają przy każdej sposobności i zaznaczył, że od maja nie było żadnej zwłoki cen pomijając milczeniem czynsz lokalowy szereg, zwiększonych podatków oraz dziesiątki towarów oznaczonych mianem luksusu. Bekker poinformował Komitet, że płace mają zostać zredukowane nie więcej jak o 2,2 f. izraelskiego. Wynika stąd, że miesięczny dodatek drożyniany w większości przedsiębiorstw izraelskich wynosić będzie 28,2 funta zamiast 30,4 dotychczas.

Inny zgłoś obraz przedstawił zebrałym H. Rubin (Mapam). Przypomniał on na wstępie ciężką walkę jaką opozycja lewicowa Histadrotu musiała stoczyć na po-

czątku wojny światowej o wprowadzenie dodatku drożynianego, proporcjonalnego do cen. Mapai sprzeciwiała się zawsze sprawiedliwemu regulowaniu płac i tej swojej tradycji nie sprzeniewierza się też obecnie...

Poruszając zagadnienie wskaźnika, H. Rubin wykazał, że zniżka cen nie wynosi na wet 20 procent tego wskaźnika. Tymczasem sama komisja rządowa przyznała, że oficjalny wskaźnik nie odpowiada rzeczywistości w związku z czym dzieje się krzywda robotnikom nawet bez redukcji płac. Należy więc uprzednio ustanowić obiektywny wskaźnik drożyny i wypłacić robotnikom różnicę dodatku drożynianego, jaka przysługuje im zgodnie z obiektywnym wskaźnikiem, a dopiero wtedy przystąpić do wyciągania wniosków z faktu przeprowadzonej ostatnio — po części iluzorycznej — zniżki cen.

Po dyskusji, która ujawniła wiele na der ciekawych szczegółów z sytuacji ekonomicznej w kraju, przystąpiono do rozpatrzenia projektów rezolucji poszczególnych frakcji.

Przedstawiciel Mapam B. Szamir wniósł projekt rezolucji o następującym brzmieniu: „W obliczu faktu, że wskaźnik drożyny nie odpowiada faktycznemu stanowi inflacji i w obliczu tendencji, zmierzających do obniżenia stopy życiowej robotnika miejskiego i wiejskiego — domaga się Komitet Wykonawczy Histadrotu Haowidim: 1) Opublikować sprawozdanie rządu wej komisji dla spraw wskaźnika drożyny, która przyznała, że dodatek drożyniany otrzymywany przez robot. izraelskiego jest dużo mniejszy, niż powinien być. 2) Utworzyć specjalną komisję społeczną z udziałem przedstawicieli Histadrotu który reż zadaniem byłoby sprawdzić wskaźnik drożyny i przystosować go do nowych cen. 3) Wstrzymać redukcję dodatku drożynianego do chwili gdy wspomniana komisja opublikuje swoje wnioski oraz wstrzymać podpisanie nowego układu z Federacją przemysłowców izraelskich.

Jednocześnie domagał się B. Szamir na tymczasowego zwołania Rady Histadrotu, celem rozpatrzenia wszystkich zagadnień związanych z wskaźnikiem drożyny i dodatkiem drożynianym. W kwestii najważniejszej — kwestii redukcji płac — B. Szamir proponował przeprowadzenie ogólnego plebiscytu wśród wszystkich członków izraelskiej Federacji Związków Zawodowych.

Projekt Mapam poddany został pod głosowanie. Za projektem głosowali członkowie Mapam oraz E. Wileńska (Maki). Przeciwni projektowi — przedstawiciele Mapai, Haowed Hacijoni i Haowed Hadati.

Po głosowaniu, które wykazało, że większość Komitetu Wykonawczego opowiada się przeciwko jedynie słusznemu wyjściu z wytworzonej sytuacji — przedstawiciel Mapam J. Bankower oświadczył: „Debata nad kwestią płac w Komitecie wykonawczym nastąpiła z wielkim opóźnieniem — po tym jak decyzja zapadła poza murami Histadrotu. Zaproponowaliśmy wstrzymać podpisanie układu z przemysłowcami i zwołać Radę Histadrotu dla rozpatrzenia aktualnych zagadnień. Nasze proponowane spotkanie się zdezaprobatą przedstawicieli Mapai. Odmawiamy większości Komitetu Wykonawczego prawa powzięcia jakiegokolwiek decyzji w tej tak ważnej sprawie bez uprzedniego przedstawienia jej Radzie Histadrotu. Wobec faktu, że większość Histadrotu uniemożliwia pełne rozpatrzenie kwestii i powzięcie decyzji zgodnie ze statutem Histadrotu — przedstawiciele Mapam nie wezmą udziału w głosowaniu.

P. Lubianiker, który umotywował negatywne stanowisko Mapai wobec propozycji zwołania Rady Histadrotu i przeprowadzenia plebiscytu — usiłował dowiedzieć, że z punktu widzenia prawnego nie ma potrzeby zwołania sesji Rady, albowiem Komitet Wykonawczy jest instancją naczelną wykonującą postanowienia Kongresu Federacji... Z niezwykłym zacięciem, godnym lepszej sprawy, Lubianiker oponował przeciwko projektowi plebiscytu. Z równowagą wyprowadziło go widocznie przypomnienie przez przedstawicieli Mapam sławnego plebiscytu, który z inicjatywy Hasmomer Hacaif został przeprowadzony w 1935 r. w związku z układem Ben-Gurion-Zabotyński. Plebiscyt ów — jak wiadomo — zakończył się smrotną klęską reformistów.

Większością głosów zatwierdzony został projekt Mapai o udzieleniu pełnomocnictw specjalnej komisji Komitetu Wykonawczego do podpisania układu z Federacją Przemysłowców.

500 nowych osiedli rolniczych

czyżym 200 tys imigrantów

TEL-AWIW, (Kol Israel). — Rada Rolnicza, która w dwa tygodnie po zakończeniu VIIej konferencji związku pracowników rolnych rozpoczęła swe obrady, opracowała szereg wytycznych, mających na celu rozwój rolnictwa izraelskiego w okresie najbliższych 4 lat. Rada Rolnicza zażądała od instytucji rządowych realizacji akcji osiedleńczej, przewidującej osiedlenie 200 tysięcy osób w 500 nowych osiedlach. Rada domagała się ponadto przeprowadzenia kroków zmierzających do rozszerzenia istniejących gałęzi rolnictwa. Obszar upraw owoców cytrusowych winien zostać powiększony o 150 tysięcy dunamów.

Rada Rolnicza proponuje utworzenie centralnego banku, który udzielać będzie

pożyczek osiedlom rolniczym na dogodnych warunkach.

INWESTYCJE W PRZEMYSŁE

IZRAELA.

TEL-AWIW, (Kol Israel). — Urząd dla spraw inwestycji przy ministerstwie przemysłu i handlu opublikował dane, z których wynika, że w nowobudujące się zakłady przemysłowe na terenie kraju inwestowana zostanie suma 4 milionów funtów.

Urząd dla spraw inwestycji powstał przed dwoma miesiącami. Jest charakterystyczne, że już w pierwszych dniach swe go istnienia otrzymał on setki propozycji kapitalistów zagranicznych, pragnących inwestować swe kapitały w Izraelu.

Dążenia emigracyjne do Izraela

rosną w społeczeństwie żydowskim w Anglii

LONDYN (ZAT) — Około 100 przedstawicieli rodzin żydowskich z Londynu i prowincji, które pragną osiedlić się w Izraelu, odbyło wspólną naradę, poświęconą utworzeniu w pobliżu Chedery osiedla Żydów angielskich na ziemi należącej do Funduszu Narodowego. Projektuje się utworzenie osiedla, oparzonego na zasadzie spółdzielczości.

Każda rodzina miałaby otrzymać domek 2—3 izbowy oraz 25—30 dunamów ziemi pod uprawę. Uprawa warzyw, hodowla drobiu i mleczarstwo stanowią będą źródło utrzymania osiedleńców. Cena pojedynczego gospodarstwa wynosi około 3000 funtów, z czego 500—700 funtów płacić mają osadnicy, reszta

zaś otrzymują w formie pożyczki z funduszu Organizacji Syjonistycznej.

NOWE OSIEDLE W GALILEI

TEL-AWIW (ZAT) — Grupa chalców amerykańskich oraz młodzieży urodzonej w Palestynie, założyła w Galilei nowe osiedle pod nazwą „Cipori”.

W przemówieniu wygłoszonym na uroczystości inauguracyjnej, skarbnik Agencji Żydowskiej Izrael Goldstein stwierdził, że powstanie tego osiedla stanowi sukces żydostwa amerykańskiego, które nie tylko zbiera fundusze, ale także przysyła swoją młodzież, aby swym trudem użyczyła leżące odległym ziemie prastarej ojczyzny żydowskiej.

limy. Przedłożą oni sprawozdanie ze swej działalności na ręce przewodniczącego Komisji Pojednawczej w ciągu trzech do czterech dni.

SPRAWOZDANIE D-RA BUNCHE'A DLA ONZ.

TEL-AWIW, (Kol Israel). — Rozjemca dla spraw Palestyny z ramienia ONZ dr

Projekt przekazania Izraelowi

mienia żydowskiego w Westfalii

MONACHIUM, (ZAT). — Wyższy urzędnik ministerstwa spraw zagranicznych prowincji północno-reńsko-westfalskiej, dr Karol Frenkel wniósł do parlamentu prowincji projekt w sprawie przekazania państwu Izrael skonfiskowanego za czasów hitlerowskich i opuszczonego obecnie mienia po Żydach zamordowanych w obozach koncentracyjnych i obozach śmierci. Uzasadniając swój projekt dr Frenkel oświadczył, że w sprawach dotyczących mienia żydowskiego nie można polegać

Ralph Bunche złożył w sekretariacie Organizacji Narodów Zjednoczonych sprawozdanie na temat sytuacji w Palestynie. Rozjemca uważa, że z chwilą podpisania umowy izraelsko-syryjskiej o zawieszeniu broni, jego misja na Bliskim Wschodzie jest zakończona. Zdaniem d-ra Bunche'a, kompetencje dotychczasowego rozjemcy należy przekazać Komisji Pojednawczej.

na sprawiedliwości sędziów niemieckich. Wniosek d-ra Frenkla został ostro zaatakowany przez partię chrześcijańskodemokratyczną. Deputowany z ramienia tej partii dr Müller zarzucił wnioskodawcy, że usiłuje on uczynić z Izraela pięte mocarstwo okupacyjne. Deputowany zaznaczył, że majątek, który miano by zwrócić, sięga wartości tysięcy milionów marek i naród niemiecki „nie może sobie pozwolić na sprawianie takich prezentów Izraelowi”.

W ŚWIECIE ARABSKIM

EGIPSKA MISJA WOJSKOWA UDAŁA SIĘ DO WIELKIEJ BRYTANII

Do W. Brytanii udała się egipska misja wojskowa. Oficerowie egipscy w czasie 3-miesięcznego pobytu w Anglii mają odwiedzić brytyjskie fabryki zbrojeniowe i szkoły wojskowe.

PATRIARCHA ARMENSKI ODWIEDZI INSTYTUCJE RELIGIJNE W IZRAELU JERUZOLIMA (TA). Patriarcha armenicki w Starym Mieście, H. B. Israhian Guregh II przybył do Nowego Miasta Jeruzolimy, gdzie odwiedzi armenickie instytucje ortodoksyjne.

WIZYTA ABDULLI W IRANIE
TEHERAN. — Od stolicy Iranu przybył król Transjordanii Abdullah, którego na lotnisku powitał szach perski. Celem wizyty królewskiej jest zacieśnienie stosunków między bratnimi krajami.

USA ZEZWALAJĄ NA IMIGRACJĘ Z BLISKIEGO WSCHODU

WASZINGTON. — Stany Zjednoczone ze zwoływały na imigrację do USA z krajów Bliskiego Wschodu, Izrael, Syria, Liban i Transjordanii będą mogły wysłać rocznie do Stanów Zjednoczonych po 100 swoich obywateli.

WIZYTA PRZEDSTAWICIELA LIGI ARABSKIEJ W LIBANIE

DAMASZEK. Premier Libanu — Riad el Solh — oświadczył, iż komitet polityczny Ligi Arabskiej został zaproszony do Libanu. W czasie swej wizyty w Damaszku premier Libanu przeprowadził rozmowy z syryjskim prezydentem na temat wznowionych obrad w Lozannie.

TARCIA MIĘDZYPARTYJNE W EGIPCIE

KAIR. Przewodniczący egipskiej izby posłów — Mammed Guda Bey — oświadczył, że ma zamiar zrezygnować ze stanowiska wiceprzewodniczącego „Saadist Party“ z powodu rozbieżności poglądów z liberałami odnośnie ordynacji wyborczej. Liberalowie mieli bowiem zagrozić ustąpieniem z rządu koalicyjnego w wypadku przyjęcia propozycji popieranych przez Guda Bey'a, faworyzujących „Saadist Party“.

TEL-AWIW (Kol Izrael). — Władze Libańskie poszukują zastępcy przewodniczącego partii nacjonalistycznej Maszyd. Przewodniczący tej nielegalnej partii został przed kilkoma dniami rozstrzelany przez władze libańskie. Za schwytanie Maszydy wzniesiono nagrodę w kwocie 10 tysięcy funtów.

Rafinerie w Haifie będą uruchomione

W dobrze poinformowanych kręgach żydowskich w Haifie twierdzą, iż rafineria w Haifie zostanie uruchomiona przez żydowskich przedsiębiorców w październiku b. r. Według tych źródeł, rafineria mogła już rozpocząć pracę w maju, a obecnie toczą się rokowania w tej sprawie pozwalają przypuszczać, że uruchomienie nastąpi napewno w br.

REKTOR U. H. PRZYBYŁ DO IZRAELA

TEL-AWIW (ZAT). — W tych dniach za winą do portu statek „Kedma“, przywożąc na swym pokładzie 350 imigrantów. Wśród przybyłych znajduje się profesor Zelig Brodetsky, który przyjechał tu z Anglii, celem objęcia urzędu rektora Uniwersytetu Hebrajskiego w Jeruzolimie.

Tym samym okrętem przybyła do Izraela wdowa po poległym w walkach o Jeruzolimie pułkownikowi Dawidzie Markusie oraz pisarz Pierre van Passen.

TYSIĄCE NOWYCH CHALUCÓW PRZYGOLOWUJE SIĘ WE FRANCJI

Brakiem elementu chalucowego w Izraelu zatroszczył się wydział młodzieży przy Agencji Żydowskiej w Europie. W tym celu wynajęto 500 dunamów ziemi w południowej Francji, gdzie pierwsza grupa młodzieży z północnej Afryki otrzyma od powiednie przygotowanie rolnicze. Jest to pierwszy krok przygotowujący młodzież do pracy na roli. W najbliższych tygodniach oczekuje się przyjazdu 500 młodzieży z Afryki północnej.

Tworzenie punktów przygotowawczych jest początkiem wielkiej i pilnej akcji, która przygotowuje nam tysiące chalucoów dla kolonizacji w Izraelu.

NOACH GRUESS (Tel-Awiw)

„Nasz los jest ściśle związany z losami Związku Radzieckiego“

Te słowa, wypowiedziane w przemówieniu powitalnym Jaakowa Chazana, stanowiły niejako motyw przewodni Kongresu, który zebrał się dnia 22 lipca w okazałym gmachu Domu Ludowego w Tel-Awiwie.

Przestronna sala była pięknie udekorowana flagami czerwonymi i biało-niebieskimi, nad sceną widniały transparenty z napisami w języku hebrajskim, rosyjskim i arabskim. Uroczysty i bojowy nastrój opowiadał setki delegatów i tysięczne rzesze gości. Przybyli oni, by zaprotestować przeciwko demonstracyjnemu krokowi Mapai, która uznała za stosowne w dniu otwarcia Kongresu rozlepić duże afisze, wzywające swych członków do wystąpienia z szeregów Ligi Przyjaźni Izraelsko-Radzieckiej.

Poraz pierwszy w Zjeździe Ligi uczestniczyła liczna delegacja robotników, inteligencji i kobiet arabskich, a pierwsze publiczne wystąpienie Lulu Sobacz, sekretarki Demokratycznej Ligi Kobiet Arabskich w

Naceret wywołało szczerzy entuzjazm na sali.

Delegaci długo niemilkającymi oklaskami witają przedstawiciela poselstwa ZSRR w Izraelu, Fiodorina. Na salę wkraczają poczty sztandarowe młodzieży robotniczej.

Zjazd otwiera sędziwa bojowniczką ruchu robotniczego Mania Szochet. Jej proste, bezpośrednie, z serca płynące słowa wywierają niezatarte wrażenie na słuchaczach.

Przewodnictwo obejmuje Aharon Cyzling, były minister rolnictwa obecnie członek Konstytuanty. Zagajając obrady wskazuje on na siły, na jakich opiera się działalność Ligi w Izraelu. Są nimi robotnicy w miastach i na wsi, w kibucach i spółdzielniach Żydzi i Arabowie. Istotną jednak siłą stanowią szczytne cele Ligi, wyrażające się głównie w walce o pokój światowy, które go ostoją i twierdzą jest potężny kraj socjalizmu.

„Jeśli podlegacze imperialistyczni — pod kreślą mowca — wznicią pożar światowy i zapragną stworzyć u nas bazy strategiczne przeciwko ZSRR — to przeciwstawimy się wszystkim siłami ich nieczym zamierzeniem.“

Z kolei występuje Jaakow Chazan, który z porywającą swadą i niezbitą argumentacją dowodzi że los Izraela, naszego bytu narodowego i socjalistycznego urzeczywistnienia jest nierozdzielnie związany z obozem postępu i pokoju, na czele którego stoi Związek Radziecki.

W tym momencie do stołu prezydium podchodzi mała dziewczynka i wręcza przewodniczącemu Zjazdu duży bukiet czerwonych róż z listem powitalnym kierownika poselstwa ZSRR w Izraelu Muchina.

Członek parlamentu M. Wilner stwierdza w swym przemówieniu, że przyjaźń ze Związkiem Radzieckim jest identyczna z patriotyzmem, albowiem wrogowie ZSRR pragną również naszej zagłady. Związek Radziecki walczy o sprawiedliwość w świecie i posiada siłę, by z walki tej wyjść zwycięsko. Ten fakt stanowi najpewniejszą rękojmię istnienia naszego narodu.

Następnie zabierają głos: poeta Abraham Szłoński, uczonec dr Eisenstadt, przedstawiciel inteligencji arabskiej Rusluk Fa stuni oraz sekretarz Kongresu Robotników Arabskich Udi Aszchab, którego Hagana wyzwoliła z więzienia egipskiego.

Jako ostatni przemówił w tym dniu dr Mosze Sneh który poddał wnikliwej analizie sytuację polityczną Izraela i wywołał, że urzeczywistnienie naszych celów narodowo-społecznych zależne jest od czterech warunków. Są nimi: 1) pokój światowy 2) przyjaźń między narodami, 3) prawdziwa samodzielnność i 4) ustroj demokratyczny i rząd robotniczy. Wszystkie te warunki mogą być zrealizowane jedynie z pomocą Związku Radzieckiego. Dlatego też musimy przyczynić się do rozwoju i wszechstronnej działalności Ligi Przyjaźni Izraelsko-Radzieckiej.

Na sobotnim posiedzeniu rozpoczęły się właściwie prace Zjazdu. Generałny sekretarz Ligi L. Tarnopoler wygłosił obszernie sprawozdanie, projekt platformy ideologicznej odczytał N. Jicchaki.

Nad referatami i sprawozdaniem wywiązała się ożywiona dyskusja. Część dyskusyjantów wystąpiła z konkretnymi wnioskami, zmierzającymi do rozszerzenia zasięgu działalności Ligi. M. in. wysunięto propozycję założenia wydawnictwa i czasopisma, biura lektorów, Instytutu dla studiów nad językiem, kulturą i ekonomiką radziecką itp.

Mówcy wskazywali na to, że Liga powinna działać w kierunku zneutralizowania wpływów angielskich na sposób bycia i mentalności pewnej części ludności izraelskiej — spuścizny trzydziestu lat władzy brytyjskiej w kraju.

Niezwykle interesujące i rewelacyjne było sprawozdanie komisji mandatowej. Okazało się, że po wystąpieniu z Ligi partii Mapai, globalna cyfra członków, którzy własnoręcznie podpisali deklarację, wynosi 18,700 osób i przewyższa o 150 procent ilość członków z ostatniego (II-go) Zjazdu. Kongres zatwierdził 399 delegatów, reprezentujących 110 ośrodków miejskich i wiejskich w Izraelu. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że istniejące zaledwie od kilku miesięcy ośrodki żydowskie w Jaffie, Lod, Givat-Allija liczą już obecnie po kilkaset członków — to przekonamy się, że jak wielką sympatią odnoszą się nowi imigranci do idei trwałej przyjaźni z ZSRR.

Kongres zakończył się świetnym przemówieniem J. Zerubawla, który podniósł, że Związek Radziecki darzy nas nadzieją i wiarą w możliwość realizacji socjalizmu. My w zamian za to tworzymy twierdzą antyfaszystowską na Bliskim Wschodzie i za pewniamy, że nigdy nie dopuścimy do tego by Izrael stał się imperialistyczną bazą wypadową przeciwko ZSRR.

Dr JOCHWEDS powrócił

DR REICHER specjalista weneryczne choroby skórne, płciowe (zaburzenia) Łódź ul. Południowa 26 godz. 2 — 6

LECZ ZEBOW oraz nowoczesne pracownia zębów sztucznych Łódź ul. Piotrkowska 8

Sytuacja krajów Bliskiego Wschodu i Afryki

(według raportu sekretar'atu ONZ.)

Jakkolwiek kraje Bliskiego Wschodu nie ucierpiały bezpośrednio w wyniku drugiej wojny światowej — z ledwością osiągnęły one w roku 1948 przedwojenny poziom produkcji rolnej, Irak zaś oraz Iran nie osiągnęły nawet tego poziomu.

Raport podkreśla istnienie tendencji inflacyjnych w krajach Bliskiego Wschodu i Afryki, które doprowadziły do znacznego pogorszenia i tak zawsze niskiej stopy życiowej tubylczej ludności tych krajów.

Wzrost cen w Egipcie w roku 1948 w porównaniu z rokiem 1949 wyniósł 230 proc., w Iranie

— 600 proc. w Iraku około 600 proc. w Syrii i Libanie 480, w Turcji 35 proc.

Raport stwierdza, że w szczególności ciężkiej sytuacji znalazła się tubylcza ludność Afryki. Jakkolwiek lata powojenne przyniosły Afryce dobre urodzaje, konsumpcja artykułów produkcji rolnej na głowę ludności znacznie zmalała i jest na najniższym w świecie poziomie.

Powwyższy stan rzeczy tłumaczy się okolicznością, że kraje kolonialne: Anglia, Francja i Belgia wzmogły wywóz produktów rolnych z afrykańskich kolonii i terytoriów podopiecznych.

Sprawa szkolnictwa arabskiego

TEL-AWIW. (Kol Izrael). — Z końcem lipca minister Szazar odwiedził miasto Naceret, gdzie ministerstwo oświaty zorganizowało seminarium dla nauczycieli żydowskich i arabskich. Władze miejskie wydały na cześć gościa bankiet, w którym wzięli udział uczestnicy seminarium pedagogicznego.

Min. Szazar konferował z prezydentem miasta w związku z opracowywanym planem rozbudowy sieci szkolnictwa arabskiego w terenie. Plan ten oparty jest

na uchwalonej przez parlament ustawie o bezpłatnym i przymusowym nauczaniu.

DOWÓD PRZYWIJAZANIA DO PAŃSTWA

Arabski policjant Izrael Ben Izmail, pełniący służbę w Jaffie nadał swemu synowi urodzonemu 4 maja w dniu proklamowania Niepodległości Izraela imię Izrael. Chciał, aby syn jego nosił tę samą nazwę co nowo powstałe państwo, by w ten sposób zadokumentować swe przywiązanie do miłości państwa. Policjant arabski pracował przed tym w dzienniku arabskim w Jaffie, a po zdobyciu Jaffy wstąpił do służby policyjnej.

PLACÓWKI INFORMACYJNE WYDZIAŁU GOSPODARCZEGO AGENCJI ŻYDOWSKIEJ W EUROPIE

LONDYN (ZAT). — Przedstawiciel Wydziału gospodarczego Agencji Żydowskiej I. Kurland zapowiedział utworzenie w szeregu krajów europejskich sieci biur udzielających informacji w kwestii możliwości osiedlenia się i aklimatyzacji w Izraelu. Centrala służby informacyjnej będzie się mieścić w Paryżu, oddziały założone zostaną w Belgii, Holandii, krajach skandynawskich i we Włoszech. Powyższe Biura Informacyjne będą również

STULECIE URODZIN MAKSA NORDAUA

JERUZOLIMA (ZAT). — W związku z przypadającą w sierpniu setną rocznicą urodzin Maksa Nordaua, Agencja Żydowska przygotowuje nowe wydanie jego syjonistycznych pism i przemówień. W całym kraju czynione są przygotowania dla uczczenia setnej rocznicy urodzin Nordaua

POROZUMIENIE „IRAN-ANGLO IRANIAN OIL CO“

TEHERAN. Irańskie ministerstwo finansów podało do wiadomości, że osiągnięto „pod niektórymi względami“ porozumienie między rządem irańskim a „Anglo-Iranian Oil Co“. Jak wiadomo, rząd irański domagał się podwyższenia placówek przez „Anglo-Iranian Oil Co“ sum za wydawaną na terenie Persji naftę. Układ ma być przedłożony parlamentowi irańskiemu (Majlis) do ostatecznego zatwierdzenia.

ŻYDOWA PARTIA ROTUNDY P'ALEJ-SJON HASZOMER HACAIR KOMITET W WARSZAWIE, ULICA WRZESIŃSKA 2/8

W środę, dnia 3 sierpnia b. r. w lokalu przy ulicy Wrzesińskiej 2/8 w głośni odczyt

tow. adw. Jerzy Judkowski

na temat:

Momenty żydowskie w procesie Doboszyńskiego.

Początek o godz. 7. 30 wieczorem,

Komitet.